



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 700/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED], zastúpených Advokátskou kanceláriou Mestická, Slovíková, s. r. o., Hviezdoslavova 6, Žilina, konajúcou prostredníctvom advokátky a konateľky JUDr. Zuzany Slovíkovej, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 132/2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júla 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), obaja

bytom Družstevná 33/16 Bziny, Dolný Kubín (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených Advokátskou kanceláriou Mestická, Slovíková, s. r. o., Hviezdoslavova 6, Žilina, konajúcou prostredníctvom advokátky a konateľky JUDr. Zuzany Slovíkovej, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 132/2012 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú účastníkmi konania o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti vedeného okresným súdom pod sp. zn. 10 C 132/2012. Sťažovateľ vznesol proti zákonnej sudkyňi námietku zaujatosti, o ktorej rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 11 NcC 11/2015 z 20. apríla 2015 tak, že zákonnú sudkyňu nevytlúčil z prerokúvania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 10 C 132/2012.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú dôvody, pre ktoré mala byť podľa ich názoru zákonná sudkyňa vylúčená z prerokúvania a rozhodovania vecí, a poukazujú na to, že „vyčerpali všetky zákonné možnosti domáhať sa svojho práva tým, že vznesli námietku miestnej nepríslušnosti súdu, ako aj námietku zaujatosti sudkyne, avšak bez úspechu“.

Podľa názoru sťažovateľov „predmetným postupom Okresného súdu v Martine bolo porušené ich právo podľa článku 46 a čl. 48 Ústavy SR, ako aj právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov vyplývajúce z čl. 48 ods.2 Ústavy SR“.

Na základe uvedeného sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd v Martine v konaní vedenom pod spisovou zn. 10 C/132/2012 porušil právo sťažovateľov, zaručené v čl. 46 a v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2. Okresnému súdu v Martine v konaní vedenom pod spisovou zn. 10 C/132/2012 vec vracia na ďalšie konanie a zakazuje konať vo veci sudkyňi [REDACTED].

3. Sťažovateľom priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,72 EUR, ktorú je Okresný súd v Martine povinný vyplatiť právnenému zástupcovi na účet... do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovatelia namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priehovor podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v prvom rade konštatuje, že sťažovatelia sú v konaní pred ústavným súdom zastúpení advokátom, ktorý je v súlade § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

Ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde. Ak ide o sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, o ktorú zjavne ide aj v prípade sťažovateľov, musí obsahovať jednak všeobecné náležitosti uvedené v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti uvedené predovšetkým v § 50 zákona o ústavnom súde.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľov v predložennom znení nemožno považovať za kvalifikovanú sťažnosť, o ktorej by ústavný súd mohol konať a rozhodnúť, pretože nie je vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odôvodnená.

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd zdôrazňuje, že takýto nedostatok zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľov, nie je povinný odstraňovať

z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatuje, že sťažnosť sťažovateľov, ktorí sú zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, nespĺňa požiadavky kvalifikovanej sťažnosti vyvoditeľné z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

V súvislosti s touto časťou sťažnosti ústavný súd poukazuje aj na § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Sťažovatelia označujú za jediného porušovateľa svojho základného práva okresný súd, pričom podľa petitu sťažnosti namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ústavy postupom v napadnutom konaní okresného súdu, ku ktorému (v zmysle odôvodnenia sťažnosti) ale malo dôjsť uznesením sp. zn. 11 NcC 11/2015 z 20. apríla 2015, ktorým krajský súd nevytlúčil zákonnú sudkyňu z prerokovania a rozhodovania veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 10 C 132/2012. Z uvedeného vyplýva zjavný vnútorný rozpor v argumentácii sťažovateľov, keďže medzi namietaným postupom okresného súdu a uznesením krajského súdu sp. zn. 11 NcC 11/2015 z 20. apríla 2015 neexistuje príčinná súvislosť, ktorá by umožňovala ústavnému súdu po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť, že okresný súd svojím postupom v napadnutom konaní porušil základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ústavy. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. októbra 2015

